

Működési árak:

Égés évre 18.— Ft
Félévre 8.— „
Hegyedévre 2.00 „
Egy hétre 1.— „
Egyes szám 4 k.

Megjelenik minden-
nap, vasárnap kivé-
telével.

DEBRECZENI ELLENŐR

A SZABADELVÜ PÁRT KÖZLÖNYE

Szerkesztőség és

kiadóhivatal:

Főpince, a város-
háznál szemben.

Hirdetések:

Egy hasábon hetente
sorozat: 6 krajczár
számlázattal.

A helyzet Ausztriában.

Debrecen, márczius 10.

(—s.) Ausztria politikai ügyei-
nek rendbehozására és az osztrák-
magyar kiegyezés keresztülvite-
lére a korona bizalma Thun Ferencz
grófot ültette az osztrák miniszter
elnöki székbe.

Az általános nézetek és a
szállinkozó hírek szerint Ausztriá-
ban ő az egyedüli ember kinek
energiája és összeköttetései vala-
mint teljes tájékozottsága az osztrák
viszonyokkal, képes lesz e
nehéz feladatra, valamint arra,
hogy az alkotmányos formát to-
vábbra is uralkodóvá tegye Ausz-
triában.

Egyelőre a létező Reichsrath-
tal kell kísérletet tennie, mert a
kiegyezés keresztül vitelének idő-
pontja immár a küszöbön van —
s mivel a kérdéshez a monarchia
legfontosabb érdekei fűződnek;
az új kabinet minden erejével,
minden tehetségével azon lesz,
hogy kedvezőbb dűlőre vigye a
dolgát.

Nem is lehet azt képzeln
gróf Thunról, hogy bizonyos elő-
leges garanciák nélkül, vállal-
kozott volna e nagy kérdés meg-
oldására, s maga az a körülmény,
hogy bár már Badeni bukásakor

ő volt a miniszterelnök jelölt s
mégis Gautschot engedte előbb
egyvet vendég szerepelni — arra
enged következtetni, hogy nem
akart bizonytalanra bele menni
vállalkozásába s előbb úgy szólván
előakarta készíteni a helyzetet.

Ambár, hogy Gautsch szerep-
lése nem igen vitte előre Ausztria
dolgait mégis meg volt az a haszna,
hogy a változás, a zavargások
az eredménytelen meddőség ezen
ideje okvetlenül józanitólág és
kiábrándítólág kellett, hogy has-
son az összes tényezőkre és tul-
zókra, okvetlenül megkellett, hogy
érlelje őket a kompromisszumra,
még ha nem is tekintjük azt, hogy
a nyelvrendeletek módosításával
s a Reichsrath újra összehívásával
kétségtelenül egyengette a Thun
kabinet utját.

Különben tisztán állhat min-
denki előtt, hogy az új kabinet-
nek az összes pártok mérsékelt
és konziliáns elemeire kell tá-
maszkodnia, hogy megcsinálhassa
a kiegyezést s hogy a politikailag
zátonyra jutott Ausztriának ugy-
szólván az első segélyt nyújthassa.
Azonban a meddig egy kabinet a
különböző pártok egyes frakciói-
val kénytelen örökösen számolni
és nincs magának egy tömör,
egységes pártja addig igazán csak

homokra épít s ép ezért szerin-
tünk Thunnak, ha állandó akar
lenni s tartós eredményeket akar
elérni, fel kell osztatnia a Reichs-
rathot s úgy kell vezetnie a vá-
lasztásokat, hogy egy munka ké-
pes parlament jöjjön létre mely-
ben a kormány olyan párttal bír
melyre számíthat.

Csupa hypokrizis erre holmi
ellenzéki erkölcsszabályokkal fe-
lelni, egészséges parlamenti vi-
szonyok ott vannak a hol mun-
kaképes a parlament s csupán az
a kormány alkothat és működhet
az ország javára, melynek erős
egységes és hü pártja van. Nem
egy miniszterelnök, sem egy ka-
binet, de annak pártja a többség
kormányoz — és ez a tulajdon-
képeni alapja a parlamentáriz-
musnak.

Badeni már ott hibázta el
mikor minden program és készült-
ség nélkül ment a választásoknak
s magára hagyta a választási moz-
galmakat melyeket neki vezetni
lett volna kötelessége.

Holmi megvásárolt parlamen-
tekről szóló ellenzéki dühöngéseket
s három millios dajkameséket
persze minden józan ember kellő
értékére tud leszállítani s leg-
feljebb megvető mosollyal hall-
gat, de az már csak bizonyos,

TÁRCZA.

Két kis történet.

A becsület.

Nagyon haragos volt a bíró és kia-
bált a fiura:

— No! lélek szerint, kislegény, mert
ugyis kiderül az igazság. Hát az apádat
bent hagyod, mi?

— Én — szólt a fiu, a szelid szo-
moru arczu paraszt fiu, én nem hagyom
benne az apámat, én nem mondom ő rá
semmit, de én nem voltam.

— Apád rád mondja.

— Ha apám mondja is, nem vállal-
hatom.

A vézna fiu makacs volt és végre
erősebb volt a hangja, mikor újra ismét-
telte a kapitány, hogy az apja ő rá vallja
a lopást.

— Apám létire se igazán beszél.

Nem mondott egyebet, csak magát
védte a tizennégy éves kis legény, aki
aztán hazament és otthon a baltanyéllal
kergette az apja.

— Fattyu, bitang, ki a házból!

Kiszaladt a házból és elrejtőzött a
zin padlására. Ott hideg volt, belebujt a

szénába. Utána ment a Furge Bujtos ko-
vács és rákiáltott:

— Mért bánt az apád, Lajos?

— Majd mögmondja ü.

A pöttös képü taljáné is rátanált.

— Jaj, Lajos te, aszondják, majd
szétvágtá a fejed az apád. MÉR, te?

Annak is ezt mondta:

— Ü jobban tudja, azt kérdezze.

Nem mondta meg a szomorú kis
legény senki fiának, mért akarta meg-
fejszézn az apja. S mikor elmenekült a
padlásra és bebujt a szalmába, más forma
hang szólt be hozzá estetájon.

Föllopódzott hozzá az anyja.

— Éd's anyám — mondta az anyja
üdvözlésére a kamasz fia. Az pedig sirva
szólt:

— Elő ne gyűjj, nézd hoztam egy
kis könyveret.

A gyerek a kenyér után nyult és
ezen közben mohón kérdezte:

— Elgyüttek e mán érötte?

— Nem gyüttek. De csak kigyün ez
Lajos, kigyün és apádat beviszik.

A fiu most azt mondta nagyon szi-
goru hangon:

— Hát úgy gondolja édes anyám,
hogy kivállaljam helötte?

Jaj, de nehéz volt a szó, jaj, de ne-
héz a szegény asszonynak. Látszott a fiu
elszánt arczán és akaratán, hogy az anya
egy szavára visszamegy reggel a bíróhoz
és elvállalja a — bünt. Magára veszi.

De ezt az egy szót nem mondta ki
az anya. Ezt mondta:

— Mán nem másíthatod meg a
szavad.

S a nagy kendőjével betakarta a kis
sovány fiu vállát . . .

Lement és a fiu behuzódott a szal-
mába és az édes anyja enyhe kendőjébe
burkolva magát, nagyokat harapott a ke-
nyérből . . .

Az öröm.

A férfi az imént érkezett meg a
munkából. Bement a házba, az özvegy
rézöntöné igazította ki, hogy a felesége
az igazgatóéknál most, csak később
jön haza.

Az ember tisztította a meszet a ka-
bátjáról, élesítette a bicskáját, közben
meggyújtotta a mécset. Halvány világos-
ságban látni az erős férfi barna arczát,
amint leült az asztalhoz és nézte a hideg
tűzhelyet.

Nem tudhatja az ember, miről gon-
dolkozik így ültő helyében az eféle be-

hogy a legkevesebb sztrategiai tudomány a mit egy párt és miniszterelnöktől elvárhatunk, hogy ismerje az országot, az egyes vidékek politikai természetét, megbirálni tudja a jelöltek alkalmas voltát, rátermettségét, népszerűségét itt vagy ott, s aszerint vezesse ő is a kampányt s ne engedje egészen az ellenzékiizgatásoknak a tért.

Ez az a három millió a mit Thunnak is ajánlhatunk más különben Magyarország részrehajlatlanul nézi az osztrák eseményeket, egyedül a küszöbön álló kiegyezés sorsát tekinti természetesen érdeklődéssel és aggodással.

Ezenkívül megszoktuk már, hogy semmin se csudálkozunk Ausztriában és semmiféle biztató jelekben se higyjünk feltétlenül, mert ott néha a legkisebb körülmény is kizökkenti a dolgokat a csendes kerékvágásból.

Nem is árt Ausztriára nézve egy kis magyar fatalizmussal jóslások helyet úgy gondolkozni, hogy valahogy majd csak lesz ott is se hogy még soha sem volt.

A képviselőház igazságügyi bizottságának Fabiny Teofil elnökle alatt tartott tegnapi ülésében Zsigárdy Gyula előadó előterjesztette az 1848-iki törvények megalkotásának ünnepléséről rendelkező törvényjavaslat kapcsán felirat-tervezet szerkesztésére kiküldött albizottság javaslatát, melyet a bizottság minden érdemleges módosítás nélkül egész terjedelmében magáévá tett. Elnök köszönetet mondott az albizottságnak a hazafias szellemű áthatott felirat szerkesztéséért s a minisz-

terelnöknek szives támogatásáért. Ezután hitelesítette a bizottság a törvényjavaslat tárgyában a Ház elé terjesztendő jelentését s ezzel az ülés véget ért.

A debreczeni dalegylet évi jelentése.

Debreczen, márcz. 9.

— Folytatás és vége. —

Rendeztünk egy, a dalegyletek életében nagyon is megszivlelendő házias jellegű estélyt, amelyen már korábban életbe léptetett szabályaink alapján szolgálati arany, bronz érmeket és diszokleveleket osztottunk ki dalegyletünk működő tagjainak, kik huzamos szolgálatuk által arra ujjabban rászolgáltak.

Az ünnepelték közül Cziffer Nándor és Kovács József működő tagok 25 évi szolgálatukért arany éremmel, Hegedüs János működő tag 15 éves szolgálatáért bronz éremmel, Mácsay Sándor egyleti karnagy, Patay György és Polonyi Andor működő tagok 10 éves szolgálatukért diszoklevéllel lettek kitüntetve.

Örvendetes esemény az a debreczeni dalegylet életében, hogy tagjai lankadást nem ismerő buzgalommal tartanak ki a dalügynök szolgálatában.

Nem lesz érdektelen ismételnünk, hogy az egyleti tisztviselő s működő tagok között vannak már hárman 25 éves szolgálat után arany érmesek, tizen 20 éves szolgálat után ezüst érmesek, nyolc-ozan 15 éves szolgálat után bronz érmesek, öten 10 éves szolgálat után diszoklevéllel kitüntetettek; az 1898. évben ismét ketten lesznek 25 éves dalárok, kik arany éremre, egy lesz 20 éves szolgálat után, a ki ezüst éremre s egy, a ki 10 éves szolgálat után diszoklevélre fog rászolgálni.

Általában főereje a debreczeni dalegyletnek, hogy tagjai szívesen kitaranak kebelében s a tagtársi viszony a valódi testvéri és baráti szeretet által melegen össze van forrva.

Kívánatosnak tartjuk az utolsó tíz év történetének megírását, s bizonyára lesz olyan szives a mi ékes tollu jegyzőnk, Péter Gábor, mint a ki 25 éves történetünket is megírta, hogy e tíz évnek eseményekben gazdag történetét is megírja.

E 10 év alatt oly szolgálatokat tett a dalegylet hazafias, kulturális működésével a magyar dalügynök, hogy annak megörökítése s köztudomásra hozatala csak buzdító s követésre tanító példaként fog a hazai dalegyesületek előtt állani.

Ezen 10 év alatt hozta gyakorlatba az egylet hangverseny körutjait oly vidékeken, hol a magyar dalzengetes búbája csak elvétve nyitott utat a szívekhez s e 10 év alatt nemcsak édes hazánk határain belül, de ezen kívül is hirdette s bizonyította be a magyar dalnak diességét s szerzett jó barátokat bent és kívül egyaránt.

Hangverseny-körutakat tartott a dalegylet 1888-ban a fenséges Tátra vidékén, 1889-ben a kies Erdélyben, 1895-ben Lengyelországban, Lembergben, Máramaros-Szigeten, Munkácson, 1896-ban a Balaton vidékén, 1897-ben az aldujai délvidéken s Szerbiában, Belgrádban.

Mindenik hangverseny körutjában diadalról-diadalra jutott a dalegylet, nagy vidékeknek és városoknak szerezte meg becsülését, tiszteletét s elismerését.

Epen azért nem valami nagyon lelkesül a dalegylet a nagyon is rohamosan, minden két évben tertani szokott országos dalversenyekért; jóllehet minden versenyen az első között állott egyesületünk s a kitüntetéseknek nem volt szükében: nem tartjuk a hazai dalügy érdekében levőnek, hogy minden 2 évben dalversenyere induljon az egylet, mert míg egy-

felől anyagilag nem bírja meg egy hazai dalegyesület se az országos dalünnepre szükséges rengeteg kiadást, — másfelől abban a formában, a mint most rendezik a versenyeket, kellő erkölcsi elismerésre se tehet szert; de igenis, végtelen szomorúsággal látjuk azt, hogy a dalegyesületek egymástól a féltett elsőség által indítva, a versenyeken elidegenednek, hova-tovább ellenséget keresnek egymásban, a helyett, hogy a testvéries jó viszonyt megteremtenék.

Mi sarkaljuk a kerületi dalszövetségeknek létesítését s az országos dalversenyeknek minden 10 évben való megtartását; s hogy ebbeli nagyon is megszokott indítványainknak a budapesti központi kormányzat miért olyan nagyon ellensége, egyáltalán nem értjük.

Ezzel a kijelentéssel tartozunk mert 1896. évről szóló jelentésünkben már jeleztük a kerületi dalszövetségek felállításának szükségét s tartozunk annak is kijelentésével, hogy a központ jóllehet meg is ígérte egy reudkívüli közgyűlésen e tárgynak napi rendre hozását: annak meg nem felelt, hanem évről-évre elodázza azt.

Ezek után örömmel jelentjük, hogy nagyonilag is lassan bár, de folyton gyarapodunk.

Ingóságainknak leltári értéke az 1897. év végével 3416 frt 08 kr-ra tehető.

Különböző címek alatt takarékpénztárilag kezelt készpénzünk összegét a számvizsgálók 3972 frt 32 krban állapították meg.

Tiszteletbeli tagjaink közül elhalt 23 életben van 41.

Alapító tagjaink közül meghalt 40 életben van 63.

Pártoló tagjainknak létszáma — levonva a kilépetteket — az 1893. év végén 436-ra emelkedett oly létszám, melylyel hazánkban egyetlen dalegylete se rendelkezik még a fővárosiakat se véve ki.

Működő tagjainknak létszáma 1897. év végén 49 re emelkedett.

Nagy lelki örömmel jelenthetjük, hogy egy hatóságnak, mint egyes intézeteknek, főleg pedig szeretett közönségünknek rokonszenve folytonosan fokozódik s becsületes törekvéseink a megérdemelt elismerésben részesítenek.

Mindezek elsorolása után kérjük a tisztelt közgyűlést, méltóztassék évi jelentésünket tudomásul venni, a közgyűlési meghívó tárgysorozatát letárgyalni s ennek kapcsán a számvizsgálók jelentését tudomásul venni, a kir. Gazdasági tanintézet igazgatóságának a gyakorlati helyiségnek díjmentes átengedéseért az egyes adományozóknak pedig a számadásban felsorolt adományokért hálás köszönetet mondani, végül Bárdos Géza pénztáros urnak a múlt évről is kiváló szorgalommal és pontosan vezetett számadásáért elismerést nyilvánítva részére a felmentvényt megadni.

Most pedig a tisztikar és igazgató választmány nevében lemondásunkat midőn bejelentjük, kérjük a t. közgyűlést, hogy a tisztújítást megejteni sziveskedjék.

A magunk részéről kívánjuk, hogy a debreczeni dalegylet diességese multjához hiven legyen kitartó s működésében következetes, hogy édes magyar hazánkban s szeretett városunknak még több diességese tiszteletet s becsületet szerezhessen.

Debreczen, 1898. márczius 1.

A hirlapírók gyűlése.

(A helyi választmány gyűlése.)

Debreczen, márczius 9.

A debreczeni hirlapírók hosszú idő után ismét összegyűltek, hogy egyszer a saját dolgaikkal is foglalkozzanak.

Koncz Ákos igazgatósági tag elnökölt a helyi választmány ülésén. Az elnö-

esületes napszamos. Sokáig ült így mozdulatlanul.

Egyszer fölállt, a kenyeret az asztalra tette, a sót, hagymát és a bicskát, így várta az asszonyt, aki végre megjött. Erős fiatal lélek és erősen viselő már. Ugy mondja az efajta ember: lélek van a szíve alatt. Nagyon ó kedve volt.

— Régön vársz Andris?

— Jó régön.

— Sok ruha vót. Sok ám.

— Elvégeztétök?

— El ám.

— Éhös vagy-é?

— Kaptam én jó vacsorát, ögyé András.

— Pedig vártalak véle.

Ezzel az asszony nevető képpel odaül Andris mellé a lóczára. Az kenyeret szel és sózza elégedetten, az asszony pedig örömmel mondja:

— Nézd-é, Andris, milyen drága finom ajándékot kaptam a nagyságától.

— Mi a te?

— Nézd-é.

Egy kis esomagot bontott ki vigyázattal és kigöngyölészett abból — két eseesemő főkötöcskét és egy kis horgolt fehér reklieskét . . .

— Nézd-é, nézd-é . . . nevetett a mosóné és mindaketten örültek és nevettek.

Ton—Csi.

köt Mile Pál jegyző üdvözölte azon alkalmából, hogy először vezeti a gyűlést.

A választmány ezután számos olyan kérdést tárgyalt, amelyek közül egy pár nem csak a hírlapírókat, de magát a nagy közönséget is közelről érdekli.

Jegyzőkönyv felolvasása, szövetségi átiratok, számadási kérdések elbírálása után tárgyalta a bizottság Edvi Illés László aradi lapszerkesztő indítványát, a melyet a szövetség igazgatósága véleményezés céljából küldött meg a debreczeni választmányának.

A toll védelme.

A javaslat azt öleli fel, hogy ha hírlapíró, a sajtóban megjelent cikkért, a választmányon kívül állók felelősségre vonnak, az illető köteles azt a választmányának bejelenteni, amely három hírlapíró s három nem hírlapíróból választott állandó bizottság elé terjeszti az ügyet. Ez a bizottság hoz határozatot, hogy a felelősségre vont hírlapíró e cikkéért tartozik-e elégtételt adni.

A debreczeni helyi választmány magáévá tette az indítványt, hozzájárult minden tételéhez s mindjárt meg is választotta az állandó bizottság hírlapíró tagjait, *Konez Akos, Ujlaki Antal, Fittler Jenő* és *Mile Pál* személyében. Egyhangulag határozták el, hogy az állandó bizottság három nem hírlapíró tagját: *Vecsey Imre, Király Gyula* városi tanácsnokokat és *Stahl Géza* főmérnököt kéri fel.

Hírlapírók jelvénye.

Az utóbbi időben többször sajnálatosan tapasztalták a debreczeni hívatásos hírlapírók, hogy sokan minden jogezim nélkül bitorolják a hírlapíró nevet s épen nem tesznek szolgálatot annak a jó hírnévnek, amelyért a debreczeni sajtó hivatalos munkásai a közvélemény becsületesebb szolgálatában annyit fáradoznak.

Hogy tehát elejét vegyék az ilyen bántó tolokadásoknak, elhatározták, hogy jelvényt fognak viselni. Egyszerű kis monogrammal lesz V. H. O. Sz. (vidéki hírlapírók országos szövetsége) betűkkel, melyeket egy toll tart össze. Ezeket a jelvényeket csupán azok viselhetik, a kik a debreczeni sajtónak igazán munkásai és a hírlapírók szövetségének felvett tagjai.

Hírlapírók igazolványa.

Ezzel kapcsolatosan kimondotta a választmány, hogy hírlapírói igazolványt, hírlapírókat illető minden tiszteletjegyet mások nem kaphatnak, csupán azok, a kikre nézve a kedvezményt egy hármastagú bizottság kimondja. *Fittler Jenő*, mint a ki az indítványt tette, a bizottság azonnal való megválasztását kérte.

A választmány elfogadta *Fittler Jenő* indítványát s egyben kimondta, hogy a hármastagú bizottság határozata tiszteletben tartandó, bírálat tárgyát nem képezheti s hogy azt indokolni vagy azért felelősséggel a bizottság senkinek sem tartozik.

A hármastagú bizottság tagjaiul egyhangulag megválasztották: *Konez Akos, Ujlaki Antal* és *Than Gyula* hírlapírók.

Hírlapírók hangversenye.

Ujlaki Antal javaslatára kimondta a választmány, hogy a jövő hó során fényes ünnepélyt és hangversenyt rendez a szövetség és a nyugdíjgyesület javára.

Az estélyt a színházban rendeznék műkedvelőkkel és egy előkelő művésznek közreműködésével, akinek megnyerésére *Ujlaki Antal* kéretett föl.

Megválasztották az előkészítő bizottságot s a program kidolgozására vasárnap délelőtt 11 órát tűztek ki.

Belső, kizárólag a hírlapírókat illető ügyek elintézése után a gyűlés véget ért.

A kutyák történetéből.

(Mutatvány K. Nagy Sándornak Budapesten 1897. decz. 28-án a városháza dísztermében tartott felolvasásból.)

Beszélek az emberek leghűségesebb barátjáról: a kutyáról. Mert ez áll legközelebb az emberhez az állatok közül. A macskák versenyeznek velök némi részben — s az embernek szeretetére való féltékenység mint vannak egymással folytonosan hadi lábon, — de a macskák nem kísérik ki a földmivest a mezőre, a vadászt az erdőre, a pásztort a legelőre, — nem őrzik a tanyát, — nem teregetik a vadakat a vadász fegyveréből kiinduló halálösvényére — nem segítenek a pásztornak a nyáj, meg gulya felügyeletében és a ragadozó állatoktól és tolvajoktól való megőrzésében. A kutyák pedig mind ezt megteszik.

A kutya név keleti eredetű, Ázsia pusztáiról hozta ezt magával a mi hű házi állatunk, midőn onnan kiköltözött.

A kutya az ugoroknál kuta, a votjukoknál kuesa, a vogulban kusa, a mordvéneknél kutka, a csagatájban kucusok, Uj-Hollandiában kutta, vagy kota; — az eb az ugarban ämp (emp) a törökben et, — a kopó az ozmánban kopolj az agár a törökben igér.

De hogy aztán melyik néptörzs vette át ezt az elnevezést a másiktól: azt megállapítani nem lehet.

A magyarban kutya és eb megjelölés vegyesen fordul elő, — de régebben inkább az eb, utabban a kutya név a gyakoribb, úgy hogy az újabbkori törvények és rendeletek már kizárólag a kutya nevet használják.

Az egyes kutyák elnevezéséről nagyon érdekes gyűjteményt lehetne összeállítani. A szabadságharcot követő szomorú időkben feltűnően sok kutyát neveztek el zsandárnak és fináncznak, kivált az Alföldön, a hasonnevű államközegekkel igen sok baja volt a lakosságnak. És mert a jó alföldiek másként nem bosszulhatták meg a házaikat felkutató s dohánytermésüket néha a bosszantásig ellenőrző zsandárokat és finánczokat: megtorlasként kutyájuknak adták a nevüket. Ezeket aztán szidhatták kedvük szerint.

Általában a legtöbb kutya a folyók nevével van elnevezve: így Duna, Tisza, Dráva, Száva, Maros, Szamos, Sajó. — Ezeket a hazai folyóktól vett neveket értjük, de gondolkozásba eshetünk a felett, hogy honnan veszi az alföldi ember kutyájának a Rajna nevet. Ha csak nem az idegen országokban szolgáló katonák hozták magukkal. A közkedveltségnek örvendő *Bodri* név származhatik a *Bodrogtól*, de származhatik a *bodros-tól* is, ami helyett divatban van *bodrit* (*bodrit* haju gyermek) mondani.

Hogy a kutyának rendszeren folyó nevet adnak, annak az az oka, mert a hol ilyen nevű kutya van, ott tűz nem üt ki, a házat fel nem gyújtják, szárazság nem lesz, az ilyen kutya meg nem vész. Legalább azt tartja a néphit.

A kutyafajok tekintetében megkülönböztetést kell tennünk a hajdan és most közt.

A történelem előtti időkbe eső korokban a kutyának nem volt annyi válfaja, mint jelenleg, — sőt tényleg mind egy válfajhoz tartoztak, a mely közepetermetű volt s a mi vizsláinkoz hasonlított.

Az Uj-Zeelandhoz tartozó *Alacsony szigeteken* hosszú selyem szőrű kutyákat tenyésztettek, melyek a többi szigeteken nagy keletnek örvendenek.

Most alig van olyan állat, melynek oly sokféle fajtája volna, mint a kutyának. Hazánkban 22 faj ismeretes, a mely 7 csoportra oszlik: agár, bulldog, borzeb vagy tacsó, vizsla, selyem vagy lobos

szőrű, házi vagy juhász kutya és eskimó faj.

A kutyák valószínűleg több vadósnak az utódai s különösen az ősembertől megszelídített különböző farkas és sakál fajoké s illetőleg az ezek sokféle keresztezésének az eredményei.

Azonban ma is vannak még elvadult kutyák, a melyen az ausztriai dingo, mely épen úgy pusztítja a juhokat, mint farkas.

Az elvadult kutyák Török-, Görög- és Dél-Oroszországban nagy csoportokban kóborolnak s annyira nagy a bátorságuk, hogy éjelenként az emberi lakásokba is behatolnak élelemért.

Hogy őseinknek már Ázsiában laktukban hű kísérőjük volt a kutya s velök együtt jött be Európába: azt a történelem bizonyítja.

Jósika midőn lefesti őseink hazaéletét az ősházában: a nyájak, gulyák és ménesek körül ott vannak a kutyák.

Ipolyi — a nagy tudós — felemlíti, hogy mint a ló a hősnek nélkülözhetlen segéd állatja, úgy a nomád s nyájörnek, minő nemzetünk is volt, elválatlan társa az eb.

A hazánkban bundás vagy juhász kutya név alatt ismeretes fajt a népies hagyomány őseinkkel bevándorlottaknak tekinti. Történeti mondákban csakugyan nyoma van, hogy a bejövő magyarok kíséretében kutyák is voltak.

Szirmay „canis hungaricus”-nak nevezi, mivel a magyarokkal jöttek Pannóniába s a magyarokon kívül más népnél Európában nem voltak. Ezeknél a juhok nyáját őrizte, a bárányokat őrizte a farkasoktól.

A jó öreg *Dugonits András* — királyi oktató, a mint maga mondja — az ő szegedi kiejtésével elbeszéli, hogy *IV. Béla* király idejében az ősmagyar barát felkereső szerzetesek ott azt a méltatlanságot tapasztalták, hogy „az ősházában levő magyarok az olyan edényből, melybe vagy egér dögölt, vagy a kutya övött, mindadig se önni, se inni nöm mernek, még azt a pap meg nöm mosta és mög nem szöntelte.”

Almos a kievi esata alkalmával vitézeit lelkesítvén így szólt: „Meg ne habordjatok az Oroszok és Kunok sokaságától, kik hasonlók a mi ebeinkhez, mert az ebek mihelyt hallják uroknak szavát: nemde nem megrémülnek-e?”

Tehát *Almos* vezér szavaiból nyilvánvaló, hogy kutyák voltak velök.

Lovagló iskola.

Nines Európában nemzet, amelynek fiai a lóatermettségnek fényesebb jeleit adnák mint a magyarok, nálunk a gyermek alig hogy elhagyta csecsemő korát és végbucsat mondott az anyai kebelnek, az apja által dobattik az egyik lóra, hogy azokat az itatóra vagy a legelőre terelje, megis bámulták ezt már nem egyszer nálunk járó külföldiek.

Innen var. azután, hogy a verseny istálló idomárjai a legörömestebb fogadják fel a magyar fiukat, akik nemcsak mint kitűnő loápolók, hanem mint lovasok is az angolokkal egy minőségűnek ismertetnek el és ma már a lovasok közt nem egy magyar paraszt fiu tett hírnévre szert, persze a felvett angol néven.

Eltéktelve a lovaglás nemes sportjával járó élvezetektől, és annak elegáns voltától ma már nem tartozik az ugynevezett furesa szemmel nézett foglalkozások közé a lovas (Jockey) ság, amely elég jó kenyérkeresetnek is bizonyul, és ma már nem idegenkednek uriebbek sem, hogy tanulni esetleg nem akaró, vagy tudó fiuk részére ezt a pályát válasszák és pedig nagyon helyesen. Így van például egy lovas, aki a versenyekben is már részt vesz, aki egy budapesti kir.

táblai bírónak a fia, s a ki az elhunyt gróf Eszterházy Miklós istállójában nyerte el a minősítést, hogy lovas lehessen, természetesen a gróf különös figyelemmel kísérte a fiu fejlődését.

Bizony ezen a czimen is sok százezer forint vándorol ki a külföldre, amely özszegek a magyar emberek zsebébe maradhatnak, ha az elszegényedett uri családok ezen foglalkozást, mint egy praktikus életpályát tekintenek.

Természetesen nagy akadály volt és az ma is a lovaglás művészete elsajátíthatásának az, hogy nem voltak és nincsenek a nagyobb városokban ahol mindenféle lélekfárasztó iskolák alapítatnak, a testet edző, nemes szórakozást nyújtó és talán a fenti élet pályára biztató lovagló iskolák.

Igy nincs Debreczenben sem. most azonban mint örömmel halljuk, van valami a levegőben, és valószínű, hogy lesz nálunk is lovagló iskola.

Annál biztosabban reméljük hogy lesz, mert oly férfiu vette kezébe ezen kérdés megoldását, a kinek köszönhető máris több nemű sportnak mint az uszás, kerékpározás, korcsolyázás stbnek üzhetése, és fejlesztése és akinek díszre méltó igyekezete és áldozatkészségét hirdeti máris több, városunkban eddig hiányzott intézmény. Mint halljuk ugyanis Szikszay Gyula és sógora Jablonczay Kálmán komolyan foglalkoznak a lovagló iskola létesítésének kérdésével, ahol aránylag kevés költséggel, az iskolákban elsatnyuló ifjaink elsajátíthatják a lovaglás egészséges edző tudását.

Azt hiszük ezen elhatározást örömmel veszik tudomásul a szülők, a tanfériak és mindazok, akik hazánk szép jövőjét, az ifjuságnak nem csak szellemi, hanem testi fejlettségében és erejében látják biztosítottak.

F. J.

NAPI HIREK.

Tájékoztató.

Lapzárta mindennap d. u. 2 órákor csak esetleg hétfőn később.

Kéziratok visszaadásra a szerkesztőség nem vállalkozhatik. Kérjük a lapnak csak az egyik oldalára írni, ha lehet porzó nélkül!

Nyilvános olvasóterem a kollégiumban nyitva van hétfőn szerdán, szombaton d. u. 3-6-ig.

— **Megyei közgyűlés.** Hajdúvármegye törvényhatósági bizottságát márczius hó 18-án rendkívüli közgyűlésre hívja össze gr. Degenfeld József főispán. E gyűlést különösen és legfőbbképen az 1848-ik évi törvények megalkotása és megünneplése iránt teendő intézkedések végett tartják. De ezenkívül néhány más időközben érkezett ügy is napirendre kerül. Az állandó választmány márczius 12-én készíti elő a közgyűlés sorozatát.

— **Debreczeni és a pesti diákkongresszus.** A márczius 12-14. napjain tartandó diákkongresszusra és az ezzel kapcsolatos márcz. 15-iki országos ifjusági ünnepre a főiskolai egyesületek részéről a következő kiküldöttek mennek. Joghallgatók Segítő Egyesülete részéről Surgóth Gyula, Kun Béla, Koppányi Miklós. Joghallgatók Onképzőköre: Balogh Béla, Korsós Zoltán. Főiskolai Énekkar: Nagy Gyula, Veress Gusztáv. Magyar Irodalmi Társulat: Berecky László, Boross Lajos. Gyorsíró egyesület: Polgár Kálmán, Madarassy Gyula. Theologiai Onképzőkör: Biró János. A küldöttek 12-én a déli vonattal indulnak. A kongresszuson Debreczen részéről „A tanárok és tanulók közti viszonyról” Boros Lajos fog mint előadó értekezni, a nagy ünnepi körmenet

alkalmával pedig az Akadémia előtt a Széchenyi szobornál Kun Béla a „Debreczeni Főiskolai Lapok” szerkesztője fog beszédet tartani. Indítványokat tesznek többek között a kongresszuson Polgár Kálmán és Kun Béla.

— **Hajdúmegye és a munkástörvény.** Hajdúmegye közigazgatási bizottsága e hó 12-én szombaton d. e. tartandó rendes havi ülésében fogja megalakítani a munkaadók és mezői munkások közt felmerülő vitás ügyeket II. fokozatú bírói albizottságot. Ugyanezen ülésen tárgyalják a kormányhoz felterjesztendő évi jelentést is.

— **A városok vagyona.** Egy szegedi városi hivatalnok könyvet adott ki, amelyben igen becses adatokat találunk a magyarországi városok vagyoni állapotáról, pótdadóról és a kezelésekben lévő alapítványokról. Az adatok a millenniumi évről vannak összegyűjtve.

A sz. kir. városok közt tiszta vagyon tekintetében Budapest áll legelől 102 és fél millióval; utána Szeged és Debreczen következnek, amaz 19, emez 16.7 millió tiszta vagyonnal. A *pakfong* jelzővel gúnyolt Várad is a sor elején van 5.8 millióval. Legtöbb pótdadó nyomja a szatmáriakat és pancsovaiakat — 80 százalék; legkevesebb a pótdadó Fiumében és Kecskeméten 5, illetve 15 procent. Debreczen még pótdadómentesként szerepel. E városok 289 millió forint alap és alapítványi kezelnek, maga Debreczen közel 2 milliót. A rendezett tanácsu városok összes tiszta vagyona 81 millió. *Bőszörménynek* 589 ezer, Nánásnak 363 ezer, Szoboszlónak 289 ezer, Nyíregyházának 1,860000 frt, tiszta vagyona van.

Némely r. t. városnak pótdadója még 80 procenten is felül van, pl. Z.-Egerszegé. Olyan város, melynek nincs pótdadó terhe, alig akad kettő-három.

— **Elcsorélt gyermek.** Regényíró tollára alkalmas tárgy ez, melyre most a IV. ker. rendőrség akar világosságot deríteni. Arról van szó, hogy a halottkém felületessége folytán egy elhalt gyermek neve helyett egy másik, most is életben levő, jelenleg már hajadon nevét irták az anyakönyvbe. Az eset részletei a következők: Ezelőtt tizenhét évvel egyik csapókeri lakos neje leánygyermekét fogadott dajkaságba. Az asszonynak, ki a gyermeket nevelte, szintén volt egy kis leánya, olyan koru, mint a dajkaságba fogadott gyermek. Az asszony mindkét gyermeket gondozta, anyai szeretettel viseltetett irányukban, mikor egyszerre csak a dajkaságba adott gyermek nyolcz éves korában rövid betegeskedés után meghalt. Ami ezután következett, az okozta a zavart. Mikor a gyermek a ravatalon feküdt az orvos teljesítette a halottkémi szolgálatot. Ez az orvos már azóta meghalt. A halottkém a jelentésbe — hogy történt, kideríteni nem tudják, *nem az elhalt gyermek nevét, hanem az elhalt gyermek nevelő anyja tulajdon gyermekének a nevét irta be.* Akkor senki sem nézett utána, történt e tévedés vagy nem. Az elhalt kis leány annak rendje és módja szerint eltemették s az anyakönyvbe is beirták a halálozás napját. A halottkémi jelentés alapján irták be s mivel a jelentésben nem az elhalt gyermek, hanem az élő leányt neve szerepelt, a halálozás napját az anyakönyvbe az élő leány neve mellé irták be. Az óta hosszú tíz év telt el, a tévedés alapján halottnak elkönyvelt leány gyermekből szép viruló hajadon lett, kit nemrég egy tisztességes iparos meg is kért. A leány szülei elmentek a lelkészhez,

hogy leányuk születési kivonatát kikérjék, mivel férjhez megy, azonban azt az értesítést kapták, hogy leányuk az anyakönyv szerint meghalt. A szülők kuttak, kerestek s rájöttek, hogy hol a baj. A rendőrség segítségét is igénybe vették, s az a miniszterhez felirt, engedje meg az anyakönyv kiigazítását. A miniszter válaszában azt írja, hogy csak akkor engedheti meg, ha a leány szülei tanukkal igazolják, hogy tényleg nem az ő leányuk halt meg. A rendőrség ezt is megkísérelte, de nem sikerült, mert sem az elhalt gyermek szülei, sem a halottkém, sem pedig a kezelő orvos nem élnek. A rendőrség most tovább folytatja a nyomozást, hogy világosságot derítsen az ügyre.

— **Márczius 15.** A kereskedelmi akadémia márczius 15-én d. e. 11 órákor saját dísztermében márcziusi ünnepélyt rendez. Az ünnepély sorrendje a következő:

1. Hymnus Erkel F.-től. Előadják: az ifjusági énekkar és zenekar. 1. Megnyitó beszéd. Tartja: Bayer Ferencz dr. 3. „Talpra magyar” Petőfi Sándortól. Szavalja: Gerber Jenő. II. évf. tanuló. 4. Márczius tizenötödikén. Irta: Ábrányi Emil. Szavalja: Márkus Zoltán, III. évf. tanuló. 5. Nemzeti-dal. Boldizsár Ignácztól. Előadja: az ifjusági énekkar. 6. A nagy márcziusi napok. Felolvasás. Tartja: Szántó Sámuel dr. tanár. 7. Kossuth-nóták. Előadja: az ifjusági énekkar. 8. Szabadság ünnepén. Irta: Fülei Sz. Lajos. Szavalja: Braun Menyhért, 2. évf. hallgató. 9. Rákóczy-induló. Előadja: az ifjusági zenekar.

— **Uj rend.** A városi tanács a következő rendeletet bocsátotta ki:

A munkaadók és mezőgazdasági munkások közötti jogviszonyok szabályozásáról szóló 1898. évi II-ik törvény-cikk az annak életbeléptetésével megbízott m. kir. földmívelésügyi miniszter urnak 1899/1898 eln. szám alatt kibocsátott körrendelete értelmében a f. 1898. évi márczius 1-én osztályba lépven, értesítettik a város közönsége, hogy annak, a ki nem eseléd minőségben gazdasági munka (aratás, hordás, nyomtatás, cséplés stb.) teljesítésére szerződik, állandó lakhelyének községi előjárósága által díjtalanul és bélyegmentesen kiállított munkásigazolvánnyal kell bírnia s az ilyen munkásokkal a gazdasági munkás-szerződés a hatóság előtt kötendő meg, különben a szerződésekben folyó jogok és kötelezettségek közigazgatási hatóság előtt nem érvényesíthetők.

A munkásigazolványok kiállítására s a munkás-szerződések kötésénél való közreműködésre a városi tanács által Simon Miklós rendőrkapitány bejelentési hivatali főnök s helyetteseként Szombathy János rendőrfogalmazó (hivatalos helyiség Battihányi- és Teleki-uteza sarkán az emeleten) küldetik ki.

Míg azon ügyek ellátására, melyek az idézett törvény szerint hatósági intézkedést igényelnek, továbbá az ezen törvényben megállapított kihágások megvizsgálására, nemkülönben az egyénenként 100 koronát meg nem haladó kárkövetelések elbírálására I-ső fokú hatóságként Kálmánchelyi Mór mezőrendőr-kapitány, helyetteseként Szentpétery Ferencz rendőrfogalmazó (hivatalos helyiség Nagy Csapó-uteza 324) jelöltetik meg, — kiknek határozatai mint II-od fokú bírósághoz, — a közigazgatási bizottság e célra alakított albizottságához, III-ad fokozat pedig a nagyméltóságú m. kir. földmívelésügyi miniszter urhoz felelhetnek.

Az idézett törvény, mely a gazdasági munkaadók és munkások igazságos érdekeinek elfogulatlan és szigorú megvizsgálá-

lása után az emberek és emberi jogoknak törvényelőtti egyenlősége szemmel tartásával egyforma mértékkel mér mindenkinek s egyformán védi a munkaadót és a munkást, de egyformán kötelezi is kötelességei teljesítésére — ekként életbe lépven, figyelmeztetnek egy a munkaadók, valamint a mezőgazdasági munkások, hogy annak rendelkezéseivel saját jól felfogott érdekükben minden tekintetben alkalmazkodjanak, annnyival inkább is, mert csak úgy lesz elérhető, hogy a törvény által biztosított jogaik és kötelezettségeik mindenkor kellőleg érvényesíthetők legyenek.

— **Elpáholt álarozosok.** Tegnap este három kis álarozosra nézve nagyon, balul ütött ki a purim estéje. *Braun Armin*, *Kelemen Márton* és *Lófkovics Márton* tegnap este igen regényes ruházatban jártak-keltek a nagy-hatvan-utczán és kibiczkedtek a kapuknál azon tanakodva, hogy melyik házban mondják el a gonosz Hámán és a derék Mordecháj történetét. midőn egy házból valóságos szigetvári kirohanást rendezett három kis kovácsinas: *Német István*, *Sugó Mihály* és *Balogh Mihály*. Az álarozosokra rárohanattak letépték a maszkjukat, összeszakgatták a ruháikat és a tetejébe még el is páholták őket. A három apró álarozos az ütlegetések után háromféle szaladt s a nagy félsztől egyik is, a másik is órákon át didergett a buvóhelyen, amíg rendőri fedezet mellett hazabátorkodott.

— **Amerikába költözött család.** *Handlovics István* ismert debreczeni közsörüs, aki évek óta a szerkesztőség szomszédságában köszörülte a párbaj-kardokat és szép vagyonra is tett szert, — mint értesülünk — családjával együtt Amerikába költözött. *Handlovics* nem volt szegény ember, de az elégedetlenek közé tartozott. A párbajozók zavarban lesznek, mert *Handlovics* volt az ő bizalmas köszörüsük. Miután nem lesz, a ki a kardott köszörülje, ezután nem marad más hátra, mint hogy a hírlapírók egymás között megkössek az örök békét és végkép fölhalgyjanak a párbajozással.

— **A kereskedő ifjak** márczius 2-án rendezett táncmulatsága alkalmával az egyesület könyvtára javára a következő adományozások folytak be: *Az augsburgi légszeszgyár r.-t.* 15 frt, *Bika szálloda bérlősége* 9 frt 58 kr., *Sesztina Lajos* 5 frt, *Sesztina Jenő* 5 frt, *Donogán István* 5 frt, *Szent-Királyi Tivadar* 5 frt, *Reichmann Armin* 5 frt, *báró Josinezy Miklósné* 3 frt, *Hochfelder Jakab* 3 frt, *Szikszay Lajos* 3 frt, *Gyürky Sándor* 3 frt, *Németh András* 3 frt, *Doszpoly János* 3 frt, *Rosenthal Sándor* 2 frt, *Pásztor Gyula* 2 frt, *Czeplédy József* 2 frt, özv. *Gulyás Károlyné* 2 frt, *Komlóssy Arthur* 2 frt, *Neuhausz Károly* 2 frt, *Bészler János* 2 frt, *Stáhl Géza* 1 frt, *Textous Victor* 1 frt, *Győry János* 1 frt, *Márton Gyula* 1 frt, *N. N.* 1 frt, *Wunderle Ernő* 1 frt, *Peterffy Benő* 1 frt, *Bornyász József* 1 frt, *Gyarmathy József* 1 frt, *Nagy Lajos* 1 frt. Összesen 90 frt 58 kr., mely összeget a rendezőség az egyesület nevében legnagyobb köszönettel vett és fordított a fenti célra.

— **Nyilvános nyugtázás.** Az iparos ifjuság önképző egylete által a múlt hó 20. a „Bika” szálloda nagytermében tartott táncmulatság alkalmával felülfizetni szivesek voltak: *N. N.* 4 frt, *Tóth Kálmán* 3 frt, *Vetéssy Béla*, *Serli Ede*, dr. *Kőrössy Kálmán*, *Szedlák József*, *Hoffmann* és *Kronovitz* 2—2 frtot, dr. *Hütter Károly*, *Komlóssy Miklós*, *Rencz Antal*, *Tiba János*, *Török Mihály*, *Vértessy Sándor*, *Nagy János*, *Erti Gyula*, *Nánássy József*, *Nánássy Gyula*, *Sándor Armin* és *N. N.* 1—1 frt, *Nyilas István*, *Vattay Kálmán*, *Hajcsa Gusztáv*, *Maczely János*, *Oláh András*, *Pikler Lajos*, *Zoller Sámuel*,

Molnár Imre, *Molnár Lajos*, *Cziczó Lajos*, *Gombos Józsefné*, *Török Bálintné* 50—50 kr., *Basiszta Albert*, *Miholecz Lajos*, *Farkas Lajos*, *Pintér Jenő* 30—30 kr., *Erdélyi Péter*, *Török Antal*, *Takács Mariska* 20—20 kr. Fent elsorolt urhölgyek és urak fogadják az önképző egylet nevében hálás köszönetem nyilvánítását. Debreczen 1898. márczius 7. *Kiss Sándor* az iparos ifj. önképző egyletének elnöke.

— **Eltűnt fiatalember.** Egy anya panasolta nemrég a rendőrségnél, hogy fia *Neizer János* 19 éves, órásságát még a múlt év október 20-án eltávozott hazulról. A fővárosba utazott, bevásárlás czéljából. Fél éve már, hogy fia távol van s a jó, szorgalmas fiu felől mióta eltávozott semmi hírt sem halott. A IV. ker. rendőrség megkereste a fővárosi államrendőrséget, honnan azonban tegnap az az értesülés érkezett, hogy *Neizer János* nem tartózkodik sőt egyáltalában meg sem érkezett Budapestre. A rendőrség most országos körözését rendelte el az eltűnt ifjunak. Nincs kizárva hogy utközben történt valami baleset *Neizerrel*, sőt az sem, hogy meggyilkolták s kirabolták.

— **A debreczeni izr. betegsegélyző s ápoló nőegylet** f. é. február hó 26-ikán tartott teaestélyén ételmenüket adakoztak, melyek a következők: *Balkányi Miklósné* 1 tál kappan, 1 tál nyelv, 1 tort, *Burger Péterné* 50 darab csizom, *Balkányi Edéné* 1 liter fagyalt, özv. *Berger Henriké* 1 kosar zsemlye, *Bechert Manóné* 1 torta, *Biedermann Józsefné* 2 doboz szivarka, *Berger Mórné* kavó, *Berger Jenóné* dettó, *Berger Vilmosné* 1 tál gesztenye puréc, *Darvas Izidorné* 1 tál pecsenye, *Boros Izidorné* 1 torta, *Erber Vilmosné* 1 nyelv, *Freund Jenóné* 1 tál sütemény, *Fried Emilné* 1 torta, *Fürst Ödönné* 1 üveg rum, 1 üveg konyak, 2 üveg likör, *Gliück Venczelné* 1 üveg rum, *Geiger Simonné* 1 doboz szardínia, *Harstein Kálmáné* 1 torta, *Hütter Károlyné* 1 torta, *Goldblatt Jakabné* 1 nyelv, *Havas Józsefné* déli gyümölcs, *Fejér Ferenczné* fagyalt, *Kandel Ferenczné* 1 pulyka, *Kardos Samuné* 1 doboz tea, *Katz Hermanné* kockacukor, *Fischbein Ignáczné* kockacukor, *Holländer Gyuláné* nyelv, *Kemény Mórné* 1 tál fánk, *Kesztenbaum Jónászné* kockacukor, *Ligeti Ödönné* malaga, *Lefkovics Arturné* nyelv, *Lukács Árminné* 1 tál nyelv, 1 tál sütemény, 1 torta, *Meisels Vilmosné* 1 torta, *Márkus Miksáné* 1 doboz tea, 1 tál sütemény, *Moskovic Miksáné* 1 tál sütemény, *Nagy Jakabné* 1 pulyka, *Nágel Zsigmondné* narancs, *czukorkák*, *Popper Alajosné* 1 tál nyelv, 1 torta, *Popper Mórné* gyümölcs, *Preiser Salamonné* sütemény, ifj. *Schwarz Vilmosné* sütemény, *Rosenthal Dánielné* 1 torta, *Rosenthal Jenóné* 1 torta, *Rosenfeld Salamonné* 1 torta, *Stern Józsefné* 1 tál pecsenye, 1 torta, *Szántó Gyözönné* 1 nyelv és kaviár, özv. *Schwarz Benóné* sonka, *Ranunkel Henriké* 5 üveg bor, *Weinberger Lajosné* 25 dkg. tea, *Tasler Ignáczné* 2 üveg likör, *Weisz Bernátné* krém, *Weisz Sándorné* 1 torta, *Weisz Mórné* 1 torta, *Weisz Léviné* 3 üveg bor.

Gyászrovat.

Miskolczy Lajosné.

Hajdúvármegye és Debreczen egykori érdemes főispánjának özvegye *Miskolczy Lajosné* tegnap elhunyt. Az agg matróna visszavonultan s egyedül családjának élt, mely szeretettel környezte. A halálzásáról részvételt vettük a következő gyászjelentést:

Mély fájdalomtól megtört szívvel tudjuk, szeretett jó anyánk, a kedves nagyanya,

szépánya, anyós és nagyanyó néhai méltóságos özvegy *Mezőtelegy Miskolczy Lajosné* született *Kölcsey Kölcsey Kláranak* f. évi márczius hó 8-án, délután 1/3 órakor, életének 81 évében, hosszas szenvedés után bekövetkezett gyászos elhunytát. *Drága halottunk földi részei* f. év márczius hó 10-én d. e. 10 órakor, a *Kossuth-utczai* 2579. számú háznál, az ev. ref. egyház szertartása szerint tartandó rövid ima után *Álmosdra* fognak szállíttatni, ahol másnap, márczius 11-én d. e. 10 órakor tartandó gyászbeszéd után a családi sírboltba örök nyugalomra tételnek. Debreczen, 1898. márczius 8-án. Gyermekei: *Laura* férjével *Horváth Antallal*, *Ottília* férjével *Fényes Móricczal*, *Jenő* nejevel *Markovits Etelkával*, *Lila* férjével dr. *Szuper Lajossal*, *Klára*, *Imre* nejevel *Boda Jolánnal*. Unokái: *Horváth Ilona* férjével *Kerekes Károlyal*, *Horváth Ákos* nejevel *Ebeczky Klárával*, *Horváth Endre* nejevel *Balogh Margittal*, *Fényes Dezső* nejevel *Csonka Gizellával*, *Fényes Sarolta*, *Fényes Iván* nejevel *Roboz Kornállal*, *Fényes Jenő*, *Margit*, *Béla*, *Miskolczy Lajos* nejevel *Gerzon Adriennel*, *Miskolczy István*, *Etelka*, *Jenő*, *Sándor*, *Szuper Zoltán* és *Géza*. *Miskolczy Imre* és *József*. Dédunokái: *Kerekes Kálmán*, *Horváth Ilona*, *Fényes Ilona* és *Fényes Kornél*.

† **Kis halott.** Részvételt vettük a következő gyászjelentést: Szomorodott szívvel tudjuk felejtethetlen kedves kis fiunknak, testvérünk, unokánk és rokonunknak *Bélanak* folyó hó 8-án éjjeli 12 órakor, 2 éves korában, hosszas szenvedés után történt esendes elhunytát. Kedves kis halottunk földi részei folyó hó 10-én délután 3 órakor fognak az ev. ref. egyház szertartása szerint, rövid ima után a *Piacz-utca Tisza-házban* levő lakásunkról a *Kossuth-utczai* sírkertben örök nyugalomra elhelyeztetni. Mely végtisztességtelre rokonainkat és jó ismerőseinket bánatos szívvel meghívjuk. Debreczen, 1898. márczius hó 9-én. *Szabó Sándor* és neje *Bosznay Etelka*, *Sándor* és *Andor* gyermeikkel; *Bosznay Károly* és neje *Lukács Mária* mint nagyszülők; valamint a számos rokonság nevében is.

TÁVIRATOK.

— *A Debreczeni Ellenőr* saját tudósítójától. —

Stefánia főhercegnő betegsége.

Bécs, márczius 9. Örvedetes hírt hozott ma délben a táviró az osztrák fővárosból. *Stefánia főhercegnő* teljesen jól érzi magát s a veszély, melynek hallatára elszorult szívünk, megszűnt. A betegség erejét legyőzte a fenséges asszony erős természete és a tudomány hatalma, melyekhez hozzájárult az emberi szív hármass nagyhatalma: a szeretet, könny és imádság. Az örvedetes távirat így szól:

Stefánia főhercegasszony állapota örvedetesen javul. Veszély megszűntnek tekinthető.

Templomrablás.

Balassa gyarmat, márczius 9. A helybeli izr. templomot az éjjel megrabolták. Az egyik perselyt kiürítették, a másiknak csak a zárját ütötték le. A frigládát szintén feltörték, de üressen találták, mert az ezüst thozát óvatosságból nem tartják a templomban.

Egy gyermek szerencsétlensége.

Nagybeszterek, márczius 9. Torontál-Vásárhelyt Glöckner György 7 éves kisa az utcán játékközben az uthengerlő alá került, mely egésze összezúzta.

Cavalotti temetése.

Budapest, márc. 9. Cavalotti temetése nagy pompával ment végbe Rómában. Az egész uton, a melyen a menet elhaladt a pályaudvarig óriási néptömeg gyűlt össze. Az üzletek zárva voltak. A menetben mindkét kamara elnökei, számos szenátor és képviselő, valamint több miniszter és államtitkár vett részt, élén pedig egy gyalog-zászlóalj ment. Rendzavarás nem történt.

Hazafias szerbek.

Szeged, márczius 9. A szegedi görög-kei szerb egyházközség hazafiasan akarja megünnepelni a negyvennyolcz félszázados év fordulóját. Seviy Lázár lelkész ma tudatta a városi tanácsal, hogy 15-én, délelőt 9 órakor a gör. kei szerb hívek ünnepélyes hálaadó istentiszteletet, annak befejeztével pedig a szerb elemi iskolában alkalmi ünnepséget fognak tartani.

Román fészkelődés.

Arad, márczius 9. A román agitátorok, Aradon nemzetiségi központot szerveznek e czéleből Oncu Miklós elnöke alatt tegnap értekezletet tartottak. Elhatározták hogy részvényekkel nemzeti házat építenek. A részvények árát igen olcsóra csak 5 frtra szabták. Az izgatók nyílt tervei nagy felülnést keltenek.

Az elhunyt Garasnain.

Budapest, márczius 9. Párisból írják: ma délután volt Garasanin követ végtisztessége rue-Daru-ban levő orosz templomban. A gyászünnepélyen Garasanin özvegye, Hanontane külügyminiszter és a teljes diplomaciai kar is részt vett. Faure elnök és Billot hadügyminiszter képviselték makukat. A templomi szertartás befejeztével a koporsót a templom előtti térre vitték, a hol a csapatok elvonultak, és innen a keleti pályaudvarba vitték, hogy Belgrádba szállítsák.

Kína és Oroszország.

Budapest, márczius 9. A Reuter-ügynökség jelenti Pekingből: Oroszország Kína elhatározását követeli Port-Arthur és Ta-Lien-Van bérbeadása ügyében. A Czingli-Yamen f. hó 6-án korlátlan teljhatalommal ruházta fel Hsu-Csing-Csang pétervári követet, hogy ott tárgyalásokat folytasson. Az ügyet elintézettnek tekinti. A kínai kormány átnyújtott Japánnak egy írásbeli nyilatkozatot, amelyben kijelenti, hogy kész a hadi kárpótlás ügyét májusban rendezni.

SZINHÁZ.

* **A társulat szervezése.** Komjáthy János szinigazgató most már teljesen bevégezte a jövő évi társulatának szervezését. A már közölt s a lapunkban is ösmertetett szerződéseken kívül, kik között ott találjuk régi ösmerőseinket is, ujabban szerződött az igazgató Szarvasi Jenő jóhírű segédbaritonistát és társalgási színeszt. Püspöky Imre szerződését is megújította az igazgató. Uj másod karmestert is szerződött az igazgató, a táncszemélyzet is uj lesz. Nagy nyereség a színházra az ösmert Csatar Győző szerződöttése is, ki azonkívül, hogy szép bassus hanggal is rendelkezik, a színház gazdasági ellenőre és felügyelője lesz. A

Magyar Színházhoz távozó Vidor Dezső helyére szerződöttendő tag iránt a tárgyalásokat most folytatja az igazgató. Ezekkel a szerződésesekkel ki van egészítve a társulat a jövő évre s Komjáthy erről tegnap beadványban a színügyi bizottságot is értesítette.

VIDÉK.

Gyűjtőgató gyermekek. Hajdu-Dorogon, mint ottani levelezőnk írja, — tűz volt, Anda György udvarán leégett az ól, mely tengeri csutkával volt telve. A tűzoltók ügyessége megakadályozta a vész tovább terjedését. A tüzet gyermekek okozták olyan módon, hogy gyufával játszottak.

Irodalom és művészet.

* **Hangulatok.** Elbeszélések. Irta Lázár Béla. Athenaeum r. t. kiadása. Harmadik elbeszélő kötete ez Lázár Bélának. És ebben ép egy, mint a két előbbiben: a vidéki élet a vidéki ember rajzolója. Lázár stílusáról nem mondhatunk újat. Ugyanazok a kiválóságok jellemzik, mint a melyek kritikái és előbbi elbeszélései olvasását teszik élvezetessé. Mondatai apró, gondosan csiszolt szövegeként gördülnek tova, legtöbbször ideges gyorsasággal — de pongyolán sohasem kerülnek elébünk. Egy-egy bihari szólás kedves bajt ad nekik, úgy hatnak azok, mint választékosan öltözött leány hajába tűzött egyszerű, de illatos mezei virág. Párbeszédei frissen, ötletesen pattognak alakjai ajkáról és sohasem teszik a mesterkéltetés hatását. Ugy tetszik, mintha nem is beszélhetnének másképen és ép ezért minden szó lelkükből látszik fakadni és éles világot vet jellemükre. Meg vagyunk győződve, hogy a „Hangulatok” helyt fog állani ezimeért és utat egyenget magának az olvasók ama körében, kik a distingvált elbeszélési módnak, a finom lelki elemzésnek és a művészi stílnak barátai.

Lakodalmom után.

— Olasz novella. —

Irta: Heera.

5.

(Folytatás.)

— Majd meglátod fiam, szolt a férj, vállat veregetve, könnyen beletaláld majd magadat a környezetedbe. Jó emberek. A kövér doktor, a kíváncsi, bizonyára az első lesz, aki meglátogat.

— Kiváncsi doktorunk van.

— Nem lehet őt ép kíváncsinak mondani, de ez egyszer kíváncsi lesz, mert gyerekkorom óta ismer, és már kijelentette, hogy udvárolni fog neked. Ertesz a költészethez és a konyhaművészethez? Hát két dolgot alaposan értesz, akkor emberedre akadtál.

— Hát költészetéről diskurál a bete geivel?

— Ő nem tesz beteglátogatásokat.

Tán még az úteret se tudja megtapogatni. De valamikor, tán husz esztendő előtt, tanult orvostant és azóta doktornak nevezik, de aztán mindenbe belekottyanott, poéta, összeesküvő, katona, minden volt, csak nem orvos. Eredeti egy ember, aki kissé kizökkent a rendes kerékvágásból. Neha tulságosan bőbeszédű, aztán meg napokig ki se nyitja a száját. De ha valami jó ételre rátanitod, rögtön meg-ered a nyelve.

Mig Alberto így leirta az ő különös barátját, Mártha, ki házasságának rövid négy hete alatt még mindig nem tudott betelni férje látásával, minden mozdulatát leste és gyönyörködött ajkában, szemében orcájára gödröcskéibe, szép selymes hajuszában és önkénytelenül k özelebb hu-

zódott hozzá. Albert pedig mindjobban a kocsai szögletébe vonult, hogy több helyet adjon neki.

— Tetszik neked a vidék?

— Igen, nagyon.

— Senki se érzem magamat oly jól, mint itt. A városban nem tartom ki nyolcz napnál tovább, aztán elfog a honvágy.

— En meg azt hiszem, hogy veled mindenütt jól érezném magamat.

— Te édes.

Minő édes egy szó! Mért nem örül e szónak, mért hagyja ez őt olyan hidegen. Még a fülében cseng az a hang, melyen az imént a barátjáról is azt mondta „az édes”, és ez disharmóniának tetszett neki, mely megesorbitja a neki dukáló szerelmes enyelgés értékét.

Hozzásimult, ajkai odatapadtak a férje nyakához és halkán suttozta:

— Édes, édes, édes.

Alberto ijedten toltta el magától, Girolamo mutatva. Mártha vállat vont. Olyan szép lett volna itt, a nyílt, mosolygó ég alatt, a tova robogó kocsiban csokolódnai. Ki látta volna? És ha? Kitekintett az országuttra, egy tanyáról a tyukok kotkodácsolása hangzott fel. A virágzó mandulafák kinyújtották ágaikat, az őszibarackfa virágai mint félig nyílt üde ajkak piroslottak a lombtalan ágakon és ifju zöld levelükön harmatcseppek ragyogtak, a természet rejtélyes könyei.

Mártha szíve túlradt a szerelmi vágytól és sovározza azt a lelki fájdalmat, mely szenvedélyes kitörésekben nyilvánul.

Ő szeret, az bizonyos, mondotta magában. Különben mért vett volna el? Jobban szeret engem a többi nőnél. Ő az enyém, egészen az enyém.

Es vigan mosolygott a férjére.

Az pedig nem gondol semmire és örült annak, hogy a felesége vig kedélyű, a mi megerősítette abbéli meggyőződésében, hogy jól választott.

Már idefelférlettek a falu házai, itt-ott egy-egy tanya, egy-egy libapásztor mellett haladtak el.

— Gavazzin libái, fordult Girolamo magyarázólag urnőjéhez.

— Ki az a Gavazzin.

— A leggazdagabb földbirtokos ezen a vidéken.

— Barátod?

— Nem a legmeghittebb barátom, de itt mind ismerjük egymást. Különben ő nagyon visszavonult életet él. A nejét sohse látni. Valóságos regény a házassága. A felesége nevelő volt és ő megszóktette és valami szikla ormon élték át a mézesheteket, hol minden fába belevesték a szerelmüket. Képzeld azt mesélik, hogy egyszer egymás ujjába vágta, hogy a vérüket ihassák. Szóval egész regény.

Ez érdekelte Mártát és szeretett volna többet hallani, de a kocsai befordult a faluba, nyitott kapuk mellett robogott el, melyeken át kis folyosókba, zöldelő virágesoportokra nyílt a kilátás.

— Itt lakik a patikárius.

— Mártha odanézett. Senki se állt az ajtóban, de az ajtó előtt szét vált függönyön be lehetett tekinteni a boltba.

— Nős ember?

— Nem, özvegy, de meg fog nőszülni ujra. Mit tehet mást?

— Persze, felelt Mártha és gépiesen ismételte magában: Mit tehet mást.

— Az a sárga ház ott Merelli, volt iskolatársamé. Láttad?

— Nem. Hát Merelli nős?

— Igen.

— És hol lakik az az uri ember, a ki neje vörét itta.

— Gavazzino. A falu határán kívül egy magányosan álló házban.

— A miénk a falu utolsó háza, ugye

— Ez az ?

A kocsi megállt és Girolamo egy ügyes fordulattal a nyitott kapun át a fülepte udvarra hajtott, melyet magas, időbarnult, dus virágba borult glyeziniák vontak illatos zöldbe.

A kocsikerekek neszére Apollónia sietett ki, biborra pirult arczczal, lisztes kezekkel.

Márta elmosolyodott és egy szökés-szel len teremve odakiáltott:

— Jó napot, Apollónia.

Ez volt első szava az új otthonban.

Oh sohse feledi el ezt a megérkezést, mosolygó tavaszi napon, a falról bólogató halványuló virágfürtöket, a fülepte udvar békés, derűs, esendjét.

((Folyt. köv.))

CSARNOK.

Az egészség művészete.

Irta: Róza Mór dr.

(Folytatás.)

Mit kell tehát tennünk ezen igen elterjedt betegség: az idegesség megelőzésére?

Felelet: Már a gyermek-korban kell megkezdeni az idegrendszer edzését helyes testi s szellemi neveléssel, amennyiben a gyermekeket a helytelen s mód nélküli megfenyítés, megfélemlítés, az oktalan ijesztetés teszik sok esetben idegesekké, továbbá az iskolázás, nevezetesen a kis tehetségű gyermekek az erejüket felülmúló tanulásra való szorítása, a mi az agy megterhelésével jár, szintén idegességet támaszt; ennél fogva a nevelésben a fősúlyt kell fektetni a szellemi erők s tehetségek egybehangzó fejlesztésére, a jellem s kedély gondos kiképzésére, a komoly munkához, önálló józan gondolkodásmódhoz valamint a dolgok helyes felfogásához s megítéléséhez való szoktatásra, továbbá az olvasmányok gondos megválasztására s szigorú ellenőrzésére, végül a rendszeres testedzés az idegek erősítését is eredményezi, a felnőtt korban pedig a képességnek megfelelő szellemi s testi munka, a rendszeres s mérsékletes életmód, a kedélyzigmaktól, a szellemi s testi erők túlfeszítésétől ment foglalkozás s életbeosztás a legjobb módszerek az idegesség megelőzésére, míg a már kifejlődött idegesség megelőzésére, míg a már kifejlődött idegesség ellen akként lehet küzdeni, ha az előidéző okot tartjuk távol magunktól; így például: Falura menjen az, akit a nagy város zaja tett idegessé, míg ellenben az, akit a falu egyhangúsága s az unalom tett nervosussá, az menjen szórakozni nagyvárosba, továbbá aki igen sokat dolgozott s túlerőltette idegrendszerét, annak feltétlen pihenés szükséges, míg az, akit a télenség s elpuhultság tett idegessé, foglalkozzék testileg, ha egyebet nem tud, hát vágjon fát vagy pedig szórakozzék szellemileg, utazzék ha teheti, valamely tengeri fürdőbe, de mindenkifelett erősítse idegeit hidegvíz gyógy-mód, uszás, torna, masszírozás s testedző sport mint péld. korecsolás, vívás, vadászat stb. segítségével.

Vége elérkeztünk a betegségek utolsó csoportjához, illetőleg az általam kiválasztott betegségi csoportok befejezőjéhez, amely iránt szintén igen sok ember úgy a felnőttek, mint a gyermekek között nagy hajlandósággal bír, de főként a szegényebb néposztály körében t. i.: a bőr-betegségek csoportjához és mivel a bőr-ápolása s az arc szépségének fentartása szintén ezen keretbe tartozik, azt hiszem, mélyen t. hölgyeim, hogy becses figyelmüket s türelmüket még néhány perczre megnyerendem.

A bőrbajok nagy részét azért mondhatjuk a szegények betegségének, mivel

a szegénység s a nyomor karöltve jár a tisztátalansággal s rosz táplálkozással, a melyek pedig a legtöbb bőrbaj okai gyanánt szerepelnek.

A bőr nemcsak érző s tapintó szervünk, hanem egyszersmind a kiválasztó s légző szerveink kisegítő szerepét is viszi; ha már most a bőr kivezető finom csatornái a polusok tisztátalanság folytán be vannak dugaszolva, a bőr kiválasztás megakadván, a legkülönbözőbb bőrbajok sőt belső megbetegedések is keletkezhetnek, továbbá bizonyos növényi s állati élősdnek az u. n. baktériumok a kellő tisztaság hiánya folytán a bőrbe tapadnak, sőt a bőrbe hatolnak vagy tisztátalan kéz által a tápcsatornába vitetnek és ekként a legkülönbözőbb ragályos bőrbajokat s fertőző betegségeket okozhatják.

Mit kell tehát tennünk a bőrbajok megelőzésére? Első sorban a legszigorubb tisztasággal a bőr felszínétől folyvást távol kell tartani a bõrlégzést s kiválasztást akadályozó szennyburkot, valamint a bőrre könnyen átvihető élődsi csirokat; továbbá hideg fürdözések által a bőrt meg kell edzeni, hogy a küllég hőingadozásai a bõrbeli vérkeringést károsan meg ne zavarájék s ekként egy a. mint a belső szervek bajait létre ne hozhassák.

Ha a tisztaságot kultiváljuk a benünket környező levegőnél: lakásunk kellő szellőztetése, szobáink, konyháink, udvarunk legszigorubb tisztántartása által; utóbb ha a köztisztaságot műveljük az utcák, terek kövezése, portalanítása s csatornázása által valamint a lakosságot tiszta jó ivóvízzel bőven látjuk el, ugy-szintén a szegényeknek nyilvános ingyen fürdőkét állitunk fel; úgy megelőzhetjük nemcsak a legtöbb bőrbajt, hanem megakadályozhatjuk a ragályos és fertőző betegségek tovalterjedését is.

((Folyt. köv.))

KÖZGAZDASÁG.

Érték-tőzsde.

A debreczeni Közgazdasági Bank Részvénytársaság közlése.

1898. márczius hó 9-én.

Államadósság:

Magyar aranyjaradék 4%.	122.—	122.50
" vasuti beruházási köt. 4%.	122.—	122.—
" koronajaradék 4%.	99.50	99.80
" regále vált. köt. 4%.	101.—	101.75
Osztrák aranyjaradék 4%.	122.25	122.75
Egységes államkötvény 4%.	102.25	102.75
Tisza-szegedi 4%-os nyer.-sorsj.	141.—	142.—

Részvények:

Magyar hitelbank részvény	380.75	381.25
Osztrák hitelbank részvény	368.90	364.10
Magyaripar- és keresk. bank. r.	103.50	104.—

Sorsjegyek:

Magyarjelzálogban 4%-os sorsj.	123.—	124.—
" 3%-os	103.—	104.—
Osztrák földhitel sorsjegy 3%-os	119.50	120.50
Magyar vörös keresztsorsjegy	10.25	10.75
Osztrák	20.25	20.75
Olasz	11.90	12.40
Bazilika sorsjegy	6.70	7.20
Jó-szív	3.60	4.—

Pénzemek:

Cs. és kir. arany	5.67	5.75
20 márkás arany	11.73	11.77
20 frankos arany	9.50	9.54
1 Sovereigns	12.02	12.06

Budapesti gabonatőzsde.

I. Készárú-üzlet.

1898. márcz. 8-án.

Buzaüzletben ma élénkebb volt a forgalom, a kínálat mérsékelt volt, a kereslet kedvezőbb. Elkelt kellemes irányzat mellett 18.000 mm. teljes napi áron.

Egyébb gabonaneműekben gyöngye volt a forgalom változatlan áron.

Eladattak:

Buza. Tiszavidéki. 500 mm. 77-9k. 13.30 forinton, 500 mm. 79-7 k. 13.30 forinton, 250 mm. 77-5 k. 13.20 forinton, 400 mm. 79 k. 13.25 frton, 200 mm. 76-7 k. 13.15 frton, mind három bónapra.

II. Határidő-üzlet.

Az irányzat csöndes volt s az árak tartottak voltak, a forgalom mérsékelt volt.

Hivatalos zárórfolyamok déli 1 órakor.

Buza szeptemberre	9.03 — 9.04
" márcz.—ápr.	11.98 — 12.—
Rozs márcz.—ápr.-ra	8.55 — 8.56
Tengeri máj.—jun.-ra	5.34 — 5.36
Zab márcz.—ápr.-ra	6.52 — 6.54

Délután 4 órakor zárlat:

Buza tavaszra	11.98 — 11.99
" őzre	9.04 — 9.05
Rozs tavaszra	8.52 — 8.53
Zab	6.52 — 6.53
Tengeri máj.—jun.	5.35 — 5.36
Repcze augusztusra	11.75 — 11.80

DEBRECZENI VÁROSI SZÍNHÁZ.

Folyószám 158. Páros bérlet 125 szám.

Ma szerdán, márczius hó 9-én:

I.

Sebesi (Bassett) Vilmos operaénekes hangversenye.

1. „Joul be sorry when...“ Angel ballada.

2. „Somorufuz hervadt lombja...“ Magyar népdal zongorakisérettel énekli: Sebesi (Bassett) Vilmos.

II.

Huszárszerelem.

Vigjáték 3 felvonásban.

SZEMÉLYEK:

Barkos Gábor	—	—	Szentes J.
Barkos Zsigmond	—	—	Fenyéri M.
Anna	—	—	Halmi M.
Küppig Kázmér	—	—	Sziklay M.
Küppigné	—	—	Kiss Irén.
Sárka	—	—	Szabó I.
Kenéz Mihály	—	—	Szathmáry Á.
Kálmán	—	—	Tanay Fr.
Dér Pista	—	—	Rubos Á.
Berényi Pál	—	—	Vidor D.
Zsuzsi	—	—	Csügényi V.

III.

Az első felvonás után:

A) „Cavatina“ a „Zeidón“ szimfoperából.

B) „Balaton“ Dankó Pista nótája, zongorakisérettel énekli: Sebesi Vilmos.

Holnap, esütörtökön, márczius 10-én:

Sebesi Vilmos vendégfelléptével.

Fatinicza.

Souppée operettje.

SZERKESZTŐI ÜZENET.

Egy hálás előfizető. A kérdezett nőia így hangzik:

Október hó első napján el kell masirozni, Akkor fogsz te kis angyalom keservesen sírni. Semmi babám, semmi, Így szokott az lenni. Mert az igaz szerelemnek is Vége szokott lenni.

K. M. urnak Budapest. Köszönjük: szerdán megkezdjük közlését.

Többeknek. Mint már többször megirtuk, versöket csak kivételesen közlünk, különösen így tavasszal.

Közvilágító. A szerkesztőség még nem foglalt állást egy ajánlat mellett sem és épe ezért a beküldött külön véleményeknek mindig tért adott. Második kérdésére csak azt felelhetjük, hogy a cikkiró nem hatalmazott fel arra, hogy nevét eláruljuk.

Bérekcsik dijszabályzata.

	Két lovas	Egy lovas
I. Napszámra.		
Egész napra, reggeli 7 órától esti 9 óráig . . .	5	3
Fél napra, reggeli 6 órától d. u. 1-ig, vagy d. u. 1-től esti 9 óráig . . .	3	2
II. Órasszámra.		
Fél órára	40	20
Háromnegyed órára	60	30
Egy egész órára	80	40
Minden következő órára	40	20
Az utolsó óran túl félórára vagy kevesebb időre	20	10
III. Egyes járatokért.		
Megállapodás és visszamenet nélkül a város szimpónián belül	50	30
IV. Meghatározott járatok.		
Temetésnél (vallaskülönbség nélkül), ha a végzettség a templomban történik		
A temetőbe ki és vissza	2	1 40
A háztól egyenesen a temetőbe ki és vissza	1 20	80
A színházba menet	80	40
A színházból jövet	90	45
Bármely vasúti indóház vagy rakárhoz nappali menet vagy jövet kézi táskával	50	30
Kéjjel menet vagy jövet kézi táskával	80	40
A koszt mellett elhelyezett minden darab málna után 10 kr. jár		
A kocsolyázó vagy csónakázó tóhoz, csukorgyár, légszuszgyár, kertészeti egység és gómalomhoz menet vagy jövet	50	30
Menet és visszajövet egy órai várakozással	80	40
A nagyerdői fürdőházhoz, polgári vagy katonai lövészhöz menet vagy jövet	50	30
Menet és jövet egy órai várakozással	1	70
Minden következő órára	80	40
Kisülő barom- és lovasártérre oda és vissza egy órai várakozással	1 20	80
Minden következő órára	40	20
A katonai lakóházhoz és katonai kórházhoz menet vagy jövet	50	30
Menet és jövet egy órai várakozással	80	40
Minden további órára	40	20

A díjak reggeli 6 órától esti 9 óráig számíthatók.

Kiadó és laptulajdonos:
Csokonai nyomda- és kiadó-részvénytársaság.
Felelős szerkesztő: Konecz Ákos.
Főmunkatárs: Ujlaki Antal.

NYILT-TÉR.

Köszönetnyilvánítás.

Bécs, 1898. február 22.
A „Nemzeti” Balesetbiztosító-Részvénytársaságnak Budapest.

Tordai cellulosegyárunk igazgatója Vauvert Nils Duchesne ur f. évi február hó 5-én vadászatról visszatérve egy véletlenül elsült serétlövés által megöletett.

A „Nemzeti” balesetbiztosító-részvénytársaság Budapest a tényálladék felvétele után azonnal bekérte a szükséges okmányokat és ezek vételével haladéka nélkül kifizette készpénzben a teljes biztosított összeget, azaz 30,000 koronát, miért is készségesen ragadjuk meg az alkalmat a „Nemzeti”-nek gyors és előzékeny eljárásáért teljes elismerésünket kifejezni.

Kiváló tisztelettel

Tordai cellulosegyár
Schoeller és Társa
p. p. Neufeld Károly.

A „Nemzeti” balesetbiztosító-részvénytársaság Budapest (Erzsébet-körut 13. sz.) biztosítást nyújt mindennemű baleset anyagi következményei ellen, úgy mint egyes egyéneket (polgár és katonai) gyári és iparvállalati alkalmazottakat (munkások és tisztviselők), valamint bárkit, hivatás teljesítése közben vagy azon kívül, utazás alatt, vadászaton vagy bármely más alkalommal érhető baleset ellen, a legszabadelvből biztosítási feltételek és a legutányosabb díjtételek mellett.

Közelebbi felvilágosítás a legkészségesebben nyújt a „Nemzeti” az „Első magyar általános biztosító”, a „Magyar-francia” és a „Bécsi biztosító” minden fő- és al-ügynöksége az ország bármely helységében.

Megbízható és ügyes üzletszerzők felvételnek.

B.-Ujfaluban 170 drb.

Sárréti Népbank részvényei, melyek évente 5—5 frt osztalékot hoznak, kisebb részletekben is eladók.

Értekezhetni: **Dlói Bernátnál**
B-Ujfaluban. 163—5—1

500 FORINTOT

fizetek annak, ki a **Bartilla-szájvíz** használata után újból fogfájást kap, vagy szájának szaga támad. Üvegje 35 kr. Csomagolásért külön 10 kr. **Bartilla A. örökösét E. Winkler Wien, 19/I. Sommergasse 1.** Kapható Debreczenben: **Mihalovits István** gyógyszerésznél. Határozottan kérjünk **Bartilla szájvizet.** Hamisítások följelentéséért **Jó** díjazás adatik.

Hadd mondja egyik a másiknak,

hogy a Doering-szappan, a hölgyek kedvelt szappana csak akkor valódi, ha a felírást „Mit der Enle“ (a bagolylyal) viseli és ha ez nemesak a szappanon, hanem a csomagolás címkején és a zárójegyén is rá van nyomva. Minden ilyen darabért azon biztosíték nyújtatik, hogy a szappan teljesen neutrális, kellemes, tiszta és mindenekelőtt zsiradékú. — A **Doering-féle**, bagolylyal ellátott szappan vonja ennél fogva bizonyos lehet arról, hogy ezen szappannal a világ legjobb, leghatásosabb és legkedveltebb szappánát bírja, ámbár **30 kr**ért mindenütt megveheti.

KRIEGNER-féle

Akácia arcz-crème 1 forintért, szappan 50 kr.

TOKAJI CHINA-VASBOR

vérszegénység, sápkór, étvágytalanság gyógyítására s gyenge gyermekek erősítésére kiválóan hatásos készítmény.

Kitűnő sajátságaiért belügyminiszteri engedéllyel látottat el. — Egy üveg 3 frt, kis üveg 1 frt 60 kr.

REPARATOR

Csuz és kőszvény ellen meglepően ható külszer, melylyel a Szt-Rókus-kórházban 136 esetben tétetvén kísérlet, ezek közül 129 esetben teljes gyógyulás, 7 esetben javulás éretett el. Nagy üveg 1 frt, kis üveg 50 kr. — Ezen készítmények kaphatók ország szerte a gyógyszerárakban.

Főraktár Budapestben:

Kriegner György gyógyszerháza a „Magyar koronához”
BUDAPEST, Calvin tér.

A Mauthner-féle

hirneves

konyhakerti- és virágmagvak

zárt és ha óságilag védett csomagokban, a törvényesen bejegyzett

medve-védjeggyel

valamennyi nagyobb fűszer- és vaskere kedésekben kaphatók.

A Budapest Andrassy-ut 23. szám alatt létező Mauthner Ódja cég csakis olyan csomagokat vilal teljes jótállást egészen **friss** és **valódi** magvakért, a mely csomagok **ragasztva**, a medve-ábrával és a Mauthner névvel jelölve, úgy a mint a mellékelt rajz is mutatja.

Vetés ideje: Augusztus és szeptember.
Ültetés távolsága: 15—20 cm.
Talaj minőség: jól trágyázott.

Mauthner-féle magvak.

Aussaatzeit: August und September.
Pflanzenweite: 15—20 Cm.
Bodenbeschaffenheit: Gut gedüngt.